DOMSTOLENS DOM (ANDEN AFDELING)
AF 8. JULI 1982 [1]

Robert Bosmans
mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber

»Tjenestemænd — personlige stillinger«

Sag 189/81

Sammendrag

Tjenestemænd — søgsmål — akt der indeholder et klagepunkt — begreb — forflyttelse til en personlig stilling af en tjenestemand, der allerede har en personlig indplacering i en anden stilling i samme lønklasse — forflyttelse tilladt

(Tjenestemandsvedtægten, art. 91)

En afgørelse fra ansættelsesmyndigheden om personlig indplacering i en stilling af en tjenestemand, der allerede har en personlig indplacering i en anden stilling i samme lønklasse, ændrer ikke tjenestemandens vedtægtsmæssige status og indeholder derfor ikke et klagepunkt.

I sag 189/81

ROBERT BOSMANS, tjenestemand ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, ved advokat Edmond Lebrun, rue Camille Lemonnier 68, 1060 Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Tony Biever, 83, boulevard Grande-Duchesse-Charlotte,

sagsøger,

mod

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, ved sin ledende juridiske konsulent J.-P. Delahousse som befuldmægtiget, bistået af advokat Daniel Jacob, 93, avenue Brillat Savarin, 1050 Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos O. Montalto, den juridiske tjeneste, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg, Luxembourg,

sagsøgt,

1 — Processprog: Fransk.

hvori der er nedlagt påstand om annullation af Kommissionens afgørelse af 25. juni 1980 om ansættelse af sagsøgeren som konsulent i direktorat IX-A »Personale« med virkning fra 1. august 1980 i det omfang, ansættelsen vedrører en personlig A 3-stilling, og om, at det kendes for ret, at den af sagsøgeren beklædte stilling er og skal være en fast A 3-stilling, samt om annullation af afslaget på hans ansøgning af 25. juli 1980 og på hans klage af 2. december 1980,

har

DOMSTOLEN (anden afdeling)

sammensat af afdelingsformanden O. Due, dommerne A. Chloros og F. Grévisse,

generaladvokat: P. VerLoren van Themaat
justitssekretær: H. A. Rühl, ekspeditionssekretær

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender, argumenter og påstande kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og skriftveksling

Sagsøgeren blev ansat ved Kommissionen den 1. september 1958 i lønklasse A 5. Han blev efterhånden forfremmet til lønklasse A 4 og A 3. I sidstnævnte lønklasse, hvor han har været siden den 1. oktober 1963, blev han udnævnt til chef for afdelingen »Forbindelser med Fællesskaberne og europæiske organisationer«, der var en del af generaldirektorat I »Forbindelser med tredjelande«. Derefter og indtil august 1980 var han leder af forskellige afdelinger i generaldirektorat I og IX,

Den 25. juni 1980 blev sagsøgeren i henhold til en af Kommissionen vedtaget omlægning af generaldirektorat IX »Personale og administration« ansat som konsulent i Direktorat A »Personale« i

samme generaldirektorat, efter at afdelingen »Lønninger, pensioner, tjenesterejser, diverse godtgørelser«, som sagsøgeren havde været leder af, var blevet lagt sammen med afdelingen »Personlige rettigheder og privilegier«.

Skrivelsen af 26. juni 1980 om denne ansættelse, der var udfærdiget af P. Baichère, generaldirektør for generaldirektorat IX, angav ikke, om ansættelsen var en fast A 3-stilling eller en personlig A 3-stilling, et spørgsmål som sagsøgeren har forsøgt at afklare ved sin ansøgning af 25. juli 1980 i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 1.

Ved skrivelse af 13. oktober 1980 svarede generaldirektøren, uden imidlertid at referere til denne ansøgning: »... De beklæder fortsat en personlig A 3-stilling på listen over antallet af stillinger.«

Sagsøgerens klage af 2. december 1980 i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2 over afgørelsen om placering i en personlig A 3-stilling blev afvist, hvilket blev meddelt sagsøgeren den 29. juni 1981.

Sagsøgeren, som havde været af den opfattelse, at forsinkelsen af svaret på hans klage var ensbetydende med en stiltiende afvisning, anlagde imidlertid sag den 19. juni 1981, ti dage før den udtrykkelige afvisning af klagen.

Skriftvekslingen er afviklet forskriftsmæssigt.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Parternes påstande

Sagsøgeren har nedlagt følgende påstand:

»1. Sagen antages til realitetsbehandling, og der gives sagsøgeren medhold;

2. følgelig:
   a) annulleres sagsøgtes afgørelse af 25. juni 1980 i det omfang, sagsøgerens placering som konsulent ved direktorat IX-A 'Personale' med virkning fra 1. august 1980 er en personlig A 3-stilling;
   b) det kendes for ret, at den stilling, sagsøgeren beklæder i henhold til nævnte afgørelse, er og skal være en fast A 3-stilling, som er optaget på sagsøgtes liste over antallet af stillinger;
   c) afvisningen af ansøgningen af 25. juli 1980 og af klagen af 2. december 1980 annulleres.

3. Sagsøgte tilpligtes at betale sagens omkostninger.«

Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— afvisning, subsidiært frifindelse;

— sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

III — Parternes anbringender og argumenter

A — Formaliteten

Kommissionen har påstået sagen afvist, idet den gør gældende, at sagsøgeren i hvert fald siden den 1. august 1973 har beklædt en personlig A 3-stilling. Nærværende sag anfægter altså en situa-

tion, der har eksisteret uafbrudt i otte år, og som følge heraf er fristerne i vedtægten ikke overholdt.

Sagsøgeren har gjort indsigelse mod denne argumentation, idet han henviser til, at hans ansøgning af 3. januar 1974, efter at han var blevet ansat i en personlig stilling den 1. august 1973, blev trukket tilbage. Det skete, efter at P. Baichère mundtligt havde forsikret ham om, at afgørelsen om hans ansættelse var behæftet med flere unøjagtigheder, og at der ikke var sket nogen ændring i forhold til hans tidligere tjenesteretlige status. Sagsøgeren har erklæret, at han derfor havde fået den opfattelse, at han var blevet ansat i en fast stilling. Hvis Domstolen imidlertid ikke tager dette anbringende til følge, har sagsøgeren subsidiært gjort gældende, at den nu anfægtede afgørelse i hvert fald indeholder en ny omstændighed, der ændrer den retlige eller faktiske situation, der fulgte af den oprindelige afgørelse, i det tilfælde hvor denne bliver anset for at være i kraft og gyldig i forhold til sagsøgeren. Denne nye omstændighed er placeringen af sagsøgeren i den nye stilling som konsulent fra den 1. august 1980 i det omfang, der er tale om en personlig stilling.

Kommissionen har bestridt, at Baichère har fremsat de nævnte bemærkninger og har fastholdt, at sagsøgeren lige siden dette tidspunkt har beklædt en personlig stilling i lønklasse A 3, og at det var fuldt bevidst, at han trak sin ansøgning tilbage, uden at der blev givet ham en »mundtlig forsikring« i den forstand, han påstår. Den omstændighed, at sagsøgeren indgav en ny ansøgning den 25. juli 1980 beviser i øvrigt, at han ikke har kunnet tage fejl i den henseende. Der bør ifølge Kommissionen ligeledes ses bort fra sagsøgerens subsidiære anbringende, fordi hans nye placering som konsulent er en foranstaltning af vedtægtsmæssig art, som ikke indeholder nogen ny omstændighed, eftersom den slet ikke har ændret hans budgetmæssige placering.

B — Realiteten

Sagsøgeren har påberåbt sig overtrædelse og/eller tilsidesættelse:

— af artiklerne 1, 5, 7, stk. 1, og bilag I A i vedtægten;

— af Kommissionens beslutning »om beskrivelse af arbejds- og kompetenceområdet for de stillingsbetegnelser, der findes i bilag I A i vedtægten . . .«;

— af Kommissionens beslutning af 10. december 1963 om at forfremme ham til lønklasse A 3 fra den 1. oktober samme år at regne;

— af retsprincipper, såsom lighedsprincippet, princippet om god forvaltning og prinicppet om fordelende retfærdighed.

Sagsøgeren har hævdet, at det er uberettiget og ulovligt, at han ved den anfægtede afgørelse blev placeret i en personlig A 3-stilling på listen over antallet af stillinger og ikke i en fast A 3-stilling.

Han har især gjort gældende, at det at være tjenestemand indebærer placering i en fast stilling på listen over antallet af stillinger i institutionen. Tjenestemanden har således ret til en stilling, der svarer til hans lønklasse, ikke blot med hensyn til arbejdets art og stillingsbetegnelsen, men også med hensyn til stillingens indplacering på listen over antallet af stillinger og en løn, der svarer dertil.

I øvrigt har sagsøgeren hævdet, at sondringen mellem faste og personlige stillinger er uforståelig og uklar.

De faste og de personlige stillinger indebærer, ifølge sagsøgeren, desuden en forskelsbehandling, fordi indehaveren af en »personlig« stilling ikke har de samme muligheder for forfremmelse, forflyttelse eller placering i en mere betydningsfuld stilling, som indehaveren af en »fast« stilling har.

Det uklare udtryk »personlig« dækker ifølge sagsøgeren desuden i ikke-økonomisk henseende over to modstridende situationer, hvad angår stillingen: situationen hvor en tjenestemand er fastansat i en stilling i en lavere lønklasse end den personlige stilling — f.eks. en tjenestemand i en »personlig« A 3-stilling, der er indplaceret i en ekspeditionssekretærstilling (A 4) — og på den anden side situationen, hvor en tjenestemand beklæder en stilling i en lønklasse, der svarer til den personlige stillings — f.eks. en tjenestemand i en »personlig« A 3-stilling, der er indplaceret i en stilling som konsulent (A 3).

Sagsøgeren har især understreget, at der savnes retsgrundlag for oprettelsen af personlige stillinger, hvilket gør Kommissionens praksis uretmæssig. Det er ikke korrekt, at denne praksis blev indført på grund af budgetmæssige begrænsninger, og desuden er den budgetmæssige beskrivelse af en stilling ikke uvæsentlig for anvendelsen af vedtægten.

Sagsøgeren har endelig hævdet, at hans stilling er optaget på listen over antallet af stillinger i Kommissionen blandt de faste stillinger, men i lønklasse A 4 og ikke i lønklasse A 3, hvilket har ført til uklarheden i sagsøgtes praksis, for sagsøgeren — som er i lønklasse A 3 — beklæder en fast stilling i lønklasse A 4, samtidig med at han er tjenestemand i en personlig stilling i lønklasse A 3.

Sagsøgte har gjort gældende, at sagsøgerens retsstilling på alle punkter er identisk med den retsstilling, andre tjenestemænd i institutionen i lønklasse A 3 har, og at hans placering i en »personlig« stilling ikke har haft nogen konsekvenser med hensyn til hans stilling i henhold til vedtægten og hans materielle eller ikke-økonomiske interesser. Kommissionen har præciseret, at lønklasse A 3 svarer til stillingsbetegnelsen kontorchef; til denne stilling svarer de funktioner, som kontorchefen sensu stricto og konsulenten har; konsulenten defineres som en »højt kvalificeret tjenestemand, tilkaldt for at rådgive et af institutionens organer eller ansvarlig for undersøgelser eller tilsyn under en generaldirektør eller en direktør«. Kommissionen har ligeledes bemærket, at sagsøgeren er indehaver af alle de rettigheder og forpligtelser, der er knyttet til lønklasse A 3, især hvad angår løn og hans mulighed for forfremmelse til lønklasse A 2.

Endvidere har den bemærket, at sagsøgerens påstand om retsgrundlaget for sondringen mellem faste og personlige stillinger ikke er berettiget, og at den skyldes sagsøgerens sammenblanding af tjenestemandens stilling ifølge vedtægten og en bestemmelse af rent budgetmæssig karakter. Kommissionen har forklaret, at de budgetmæssige begrænsninger er til hinder for, at antallet af tjenestemænd og andre ansatte forøges, hvorimod institutionen kan se sig nødsaget til af tjenstlige grunde og med budgetmyndighedens samtykke at forøge antallet af tjenestemænd i en bestemt lønklasse ud over det antal stillinger, der er fastsat på listen over antallet af stillinger. Dette er forkla-

ringen på de såkaldte »personlige« stillinger. Ifølge Kommissionen er der tale om et rent budgetmæssigt begreb, der ikke har nogen indflydelse på definitionen i vedtægten af stillingen, sådan som den især fremgår af vedtægtens artikel 5 og bilag I A, og som følge heraf findes der fra vedtægtens synspunkt kun én kategori af stillinger.

Kommissionen har præciseret, at selv om det er ubestrideligt, at enhver tjenestemand bliver ansat i en fast stilling i en bestemt lønklasse, følger det ikke heraf i budgetmæssig henseende, at han skal aflønnes på grundlag af den bevilling, der svarer til en stilling i samme lønklasse. I virkeligheden placeres indehaveren af en stilling, hvad enten den er personlig eller ej, i en fast stilling; den omstændighed, at den faste stilling, der er opført på listen over antallet af stillinger, i visse tilfælde er indplaceret i en lønklasse lige under den, tjenestemanden, som beklæder stillingen, er indplaceret i, ændrer efter Kommissionens opfattelse ikke dens karakter af fast stilling. Denne vil blive bibeholdt, i det mindste så længe den samme tjenestemand beklæder stillingen; stillingen har altså karakter af en fast stilling i forhold til den tjenestemand, der er indehaver af den.

Kommissionen har gjort gældende, at sagsøgeren ikke på nogen måde i det foregående har godtgjort, at indplaceringen i en personlig stilling er en akt, der indeholder et klagepunkt. Da sagsøgeren hverken har godtgjort, at hans fremtidsmuligheder er begrænset, eller at der hersker uklarhed, i hvert fald hvad angår hans egen situation, er den påberåbte ikke-økonomiske interesse ikke til stede, hvilket bekræfter, at sagen vedrører en akt, der ikke kan skade sagsøgeren.

IV — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 18. februar 1982 har sagsøgeren ved advokat Edmond Lebrun, Bruxelles, og Kommissionen ved advokat Daniel Jacob, Bruxelles, afgivet mundtlige indlæg og svar på de af Domstolen stillede spørgsmål.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 10. juni 1982.

Præmisser

1 Ved stævning indgivet til Domstolens justitskontor den 19. juni 1981 har Bosmans, der er tjenestemand ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, anlagt sag med påstand om annullation af Kommissionens afgørelse af 25. juni 1980, der placerer ham som konsulent i Direktorat IX-A med virkning fra den 1. august 1980 i det omfang, afgørelsen vedrører en »personlig« A 3-stilling, og om annullation af afvisningen af hans ansøgning af 25. juli 1980 og af hans klage af 2. december 1980, hvori sagsøgeren giver udtryk for, at denne stilling bør være en »fast« A 3-stilling.

2 Sagsøgeren blev ansat ved Kommissionen den 1. september 1958 i lønklasse A 5. Han blev forfremmet til lønklasse A 4 fra den 1. marts 1960, derpå til lønklasse A 3 som kontorchef fra den 1. oktober 1963, og han kar beklædt tilsvarende stillinger på listen over antallet af stillinger i Kommissionen. Den 1. august 1973 blev han placeret i en stilling, som han har beklædt, mens han har bevaret sin personlige indplacering i lønklasse A 3.

3 Den stilling, sagsøgeren blev ansat i den 1. august 1973, var ifølge listen over antallet af stillinger i henhold til vedtægtens artikel 6, som blev offentliggjort i EFT den 19. november 1973, og en organisationsplan af 30. oktober 1973, en A 5/A 4-stilling, som han imidlertid beklædte som tjenestemand med personlig indplacering i lønklasse A 3. Efter denne placering indgav sagsøgeren en ansøgning til ansættelsesmyndigheden om, at hans nye stilling måtte blive erstattet af en anden, der med hensyn til sin karakter af fast stilling var identisk med den, han havde haft uafbrudt siden den 1. oktober 1963. Denne ansøgning blev dog trukket tilbage den 8. februar 1974.

4 Den 25. juni 1980 blev sagsøgeren forflyttet til en stilling som konsulent ved Direktorat A »Personale« i generaldirektorat IX i Kommissionen. Sagsøgeren har bestridt lovligheden af denne afgørelse, for så vidt den placerer ham i en personlig stilling, såvel som afvisningen af hans ansøgning af 25. juli 1980, jfr. artiklerne 25 og 90 i vedtægten, om, at ansættelsesmyndigheden skulle give ham en bekræftelse på, at han beklæder en anden A 3-stilling på listen over antallet af stillinger end en personlig A 3-stilling.

5 Han har gjort gældende, at der er sket overtrædelse af artiklerne 1, 5 og 7, stk. 1, i vedtægten for tjenestemænd i De europæiske Fællesskaber, af Kommissionens afgørelse, som i henhold til vedtægtens artikel 5, stk. 4, indeholder en beskrivelse af hver af de stillingsbetegnelsers arbejds- og kompetenceområde, der er opført i vedtægtens bilag I, rubrik A, af Kommissionens afgørelse af 10. december 1963 om forfremmelse af sagsøgeren til lønklasse A 3, og af retsprincipper, især lighedsprincippet, princippet om god forvaltning af princippet om fordelende retfærdighed.

6 Ifølge sagsøgeren er hans placering i en personlig A 3-stilling i modstrid med tjenestemandens ret til fra begyndelsen og i løbet af sin karriere at blive

placeret i en fast stilling på institutionens liste over antallet af stillinger, der svarer til hans lønklasse ikke blot med hensyn til arbejdets art og stillingsbetegnelsen, men også med hensyn til stillingens indplacering på listen over antallet af stillinger.

7 Han er af den opfattelse, at denne placering er resultat af en praksis, som savner retsgrundlag og giver anledning til uklarhed og forskelsbehandling af tjenestemændene.

8 Kommissionen har gjort gældende, at placeringen i en personlig A 3-stilling ikke har nogen indflydelse på sagsøgerens stilling i henhold til vedtægten og hans materielle og ideelle interesser, idet den personlige stilling er et rent budgetmæssigt begreb, der ikke har indflydelse på vedtægtens definition af stillingen, således som den især fremgår af vedtægtens artikel 5 og af bilag I A.

9 Kommissionen har desuden påstået sagen afvist, fordi sagsøgeren anfægter en situation, der har eksisteret uafbrudt i mindst otte år, og afgørelsen af 25. juni 1980 ikke i sig selv har nogen indflydelse på sagsøgerens stilling i henhold til vedtægten og hans materielle og ideelle interesser.

10 Det står fast, at sagen er anlagt til efterprøvelse af afgørelsen af 25. juni 1980 om placering af sagsøgeren som konsulent i en personlig A 3-stilling. Ved at placere sagsøgeren i en personlig A 3-stilling har afgørelsen ikke medført ændringer i hans situation i henhold til vedtægten, sådan som den var, efter at han den 1. august 1973 var blevet placeret i en personlig A 3-stilling.

11 Heraf følger, at i det omfang den anfægtede retsakt fastholder sagsøgeren i en personlig A 3-stilling, et spørgsmål, den i øvrigt ikke kommer ind på, ændrer den ikke sagsøgerens situation. Den indeholder altså ikke i så henseende noget klagepunkt i forhold til ham.

12 Med hensyn til sagsøgerens forflyttelse til stillingen som konsulent, som er den virkelige genstand for den anfægtede afgørelse af 25. juni 1980, har han ikke bestridt, at den er berettiget.

13 Sagsøgte vil altså være at frifinde, uden at det er nødvendigt at tage stilling til Kommissionens påstand om afvisning.

Sagens omkostninger

14 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den tabende part til at betale sagens omkostninger.

I henhold til procesreglementets artikel 70 bærer institutionerne dog selv de udgifter, de har afholdt i sager anlagt af ansatte ved Fællesskaberne.

På grundlag af disse præmisser,

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (anden afdeling)

1. Sagsøgte frifindes.

2. Hver part bærer sine omkostninger.

Due Chloros Grévisse

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 8. juli 1982.

For justitssekretæren

J. A. Pompe
Assisterende justitssekretær

O. Due
Formand for anden afdeling